Grec

Traducció

Solucions · 98 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Des d'aquí, Cir es posa en marxa cap a Celenes, una ciutat habitada de Frígia, gran i pròspera. Allà Cir tenia un parc gran ple de bèsties salvatges, que ell caçava a cavall.

2. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Alexandre, després d'arribar per mar amb seixanta grans naus a la terra troiana, va llençar la llança des del vaixell i ell mateix proclamava que rebia de part dels déus Àsia conquerida amb la llança.

3. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Traducció

[3 punts]

Els qui recullen i veremen les vinyes ni les van sembrar, ni les van plantar, sinó que la terra les produeix espontàniament. Ja que són ciclops.

4. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

És difícil de dir (Hi ha dubte sobre) quina cal que sigui l'autoritat de la ciutat: o la multitud (la gent), o els rics, o els virtuosos, o un de sol, el millor de tots, o un tirà.

5. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Els heliotes emmurallaven l'espai intermedi de l'aire de manera que els raigs ja no travessessin des del sol cap a la lluna. La muralla era doble, feta de núvols.

6. PAU 2024 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Traducció

Hèracles, després de navegar cap a la Tròada, ell mateix, amb els millors, avançava cap a la ciutat i va deixar als vaixells com a general Ecleu.

7. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Traducció

Dèdal, el fill d'Eupàlamos, era el millor constructor (arquitecte). Aquest va fugir d'Atenes, després de llançar de l'acròpolis el fill de la germana, que era el seu aprenent (deixeble).

8. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

[Els grecs] arriben a dalt de la muntanya: el nom de la muntanya era Teques. I, quan els primers van assolir el cim de la muntanya i van albirar el mar, es va produir una gran cridòria.

9. PAU 2023 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Mentre caçava a Lesbos, al bosc de les Nimfes vaig veure un espectacle bellíssim, una imatge pintada, una història d'amor. El bosc era bonic, però la pintura era més plaent perquè també tenia un art extraordinari.

10. PAU 2023 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Els que seguen i veremen les vinyes ni les han conreat ni han cultivat tals coses, sinó que la terra els ho fa créixer espontàniament. En efecte, són Ciclops.

11. PAU 2022 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Pel que fa a la salut, els homes obeeixen els metges. I, a les assemblees, tots els atenesos obeeixen més els que diuen les coses més sensates que els seus parents.

12. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Alexandre va traslladar l'exèrcit des d'Europa cap a Àsia. I ell, tot navegant amb seixanta naus cap a la Tròade, va honrar les tombes dels herois.

13. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

La ciutat es trobava immersa en la confusió. L'endemà, mentre els pritans convocaven el consell a la sala del consell (o buleuteri), vosaltres acudíeu a l'assemblea del poble.

14. PAU 2021 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

ἀπολομένου δὲ Ἀκταίωνος οἱ κύνες ἐπιζητοῦντες τὸν δεσπότην κατωρύοντο, καὶ ζήτησιν ποιούμενοι παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον.

ἀπολομένου (genitiu singular masculí del participi aorist, veu mitjana) (de ἀπόλλυμι) = morir

ὁ Ἀκταίων –νος = Acteó

κατωρύοντο (de κατωρύομαι) = udolar, gemegar llastimosament

παρεγένοντο (de παραγίγνομαι)

ὁ Χείρων –ος = Quiró

Havent mort Acteó, els gossos udolaven mentre buscaven el seu amo i, duent a terme la recerca, van anar a parar a la cova de Quiró.

15. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Θουκυδίδης Ἀθηναῖος συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων.

Θουκυδίδης –ου, ὁ = Tucídides

συνέγραψε de συγγράφω

τῶν προγεγενημένων de προγίγνομαι

Tucídides l'Atenès va escriure la guerra de peloponesis i atenesos, com van lluitar els uns contra els altres, esperant que seria gran i la més important d'entre les del passat.

16. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Χελώνη καὶ λαγωὸς περὶ ὀξύτητος ἤριζον. ὁ μὲν λαγωὸς ἀμελήσας τοῦ δρόμου ἐκοιμᾶτο. ἡ δὲ χελώνη οὐ διέλιπε τρέχουσα καὶ τῆς νίκης ἀφίκετο.

ὀξύτητος de ὀξύτης -ητος, ἡ = rapidesa, velocitat

διέλιπε aorist de διαλείπω = parar de, cessar de + participi

ἀφίκετο aorist de ἀφικνέομαι (+genitiu)

Una tortuga i una llebre rivalitzaven en rapidesa. La llebre, tot oblidant-se de la cursa, s'adormia. Però la tortuga no va parar de córrer i va aconseguir la victòria.

17. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció [3 punts]

Traduïu el text següent: L'autor explica l'equivalència entre el déu Osiris dels egipcis i el déu Dionís dels grecs. [Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica*, 4.1.6-7]
Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ τὸν παρ'αὐτοῖς θεὸν Ὄσιριν ὀνομαζόμενόν φασιν εἶναι τὸν παρ' Ἕλλησι Διόνυσον καλούμενον. τοῦτον δὲ μυθολογοῦσιν εὑρετὴν γενόμενον τοῦ οἴνου.
παρ'αὐτοῖς = entre ells mateixos (els egipcis) Ὄσιριν de Ὄσιρις –ιδος = Osiris (déu egipci) φασιν 3ª persona del plural del present d'indicatiu de φημί = dir, afirmar παρ' Ἕλλησι = entre els grecs

Així doncs, els egipcis diuen que el déu anomenat entre ells mateixos Osiris és el denominat entre els grecs Dionís. Expliquen, a més, que ell fou l'inventor del vi.

18. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent: **Faetó convenç el seu pare que li deixi el carro**
Πολλοὶ γὰρ τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν συγγραφέων φασὶ Φαέθοντα τὸν Ἡλίου μὲν υἱὸν πεῖσαι τὸν πατέρα μίαν ἡμέραν παραχωρῆσαι τοῦ τεθρίππου. [Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica* 5.23.2]
Φαέθων, Φαέθοντος: Faetó πεῖσαι (de πείθω) παραχωρῆσαι (de παραχωρέω) (+genitiu) μίαν ἡμέραν: durant un sol dia

Certament, molts dels poetes i dels escriptors diuen que Faetó, el fill del sol, va convèncer el seu pare que li cedís la quadriga durant un sol dia.

19. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el següent text on l'autor explica que Deucalió fou rei de Creta i aliat dels Atenesos, i que, a través de la seva germana, va emparentar amb Teseu. [Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica*, 4.62]
Δευκαλίων ὁ πρεσβύτατος τῶν Μίνωος παίδων, δυναστεύων τῆς Κρήτης καὶ ποιησάμενος πρὸς Ἀθηναίους συμμαχίαν, συνῴκισε τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Φαίδραν Θησεῖ.
Δευκαλίων -ωνος = Deucalió δυναστεύω +genitiu = ser sobirà de συνῴκισε de συνοικίζω = donar en matrimoni Φαίδρα -ας = Fedra

Deucalió, el fill més gran de Minos, mentre era sobirà de Creta i va fer una aliança amb els atenesos, va donar en matrimoni la seva pròpia germana Fedra a Teseu.

20. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent, on l'autor explica que els originaris del seu país mereixen ser elogiats per haver dominat els perses.

(Plató, *Menexen* 239d)

Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ δουλουμένους τὴν Εὐρώπην ἔσχον οἱ τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι, καὶ χρὴ ἐπαινέσαι αὐτῶν τὴν ἀρετήν.

ἔσχον (de ἔχω) = dominar
Ασία –ας, ἡ = Àsia
Εὐρώπη –ης, ἡ = Europa
ἐπαινέσαι infinitiu aorist veu activa de ἐπαινέω

Els fills d'aquesta terra van dominar els perses, que governaven Àsia i sometien Europa, i és necessari elogiar el seu valor.

21. PAU 2019 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent:
L'autor explica que els atenesos van ser els primers a establir el règim democràtic [Lísias 38 (*Epitafi*), 18]

οἱ Ἀθηναῖοι, πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς δυναστείας κατεστήσαντο δημοκρατίαν , ἡγούμενοι τὴν πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην.

Els atenesos, els primers i també els únics, que enderrocaren en aquell moment les oligarquies, van establir la democràcia, ja que creien / considerant que la llibertat de tots era la major concòrdia.

τὰς δυναστείας de ἡ δυναστεία -ας = oligarquia
κατεστήσαντο aorist, veu mitjana, de καθίστημι = establir, instaurar
ἡγούμενοι de ἡγέομαι = creure, considerar

22. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

L'autor explica que Cir i el seu exèrcit van arribar a un riu, prop d'una ciutat, i allà es van proveir de queviures. (Xenofont, *Anàbasi* 1.5.4)
πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Μάσκαν ποταμόν, ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη, μεγάλη· ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο.
Μάσκαν de Μάσκας, -ου, ὁ = Mascas. ἔμειναν 3ª persona del plural de l'aorist de μένω.

Marxant a través d'aquella terra, arriben al riu Mascas; allà hi havia una ciutat deserta, enorme: allà mateix s'hi van estar tres dies i s'hi van avituallar.

Text	traducció	comentaris	punts
πορευόμενοι … διὰ ταύτης τῆς χώρας	marxant (caminant, avançant) a través (per) aquella regió (terra)	part. + CC	0.2
πορευόμενοι … ἀφικνοῦνται	marxant (caminant, avançant)... arriben	Part. + verb present	0.2
ἐπὶ τὸν Μάσκαν ποταμόν	al riu Mascas	CCL	0.2
ἐνταῦθα	allà, allà mateix, en aquell/aquest lloc	variar amb següent	0.2
ἦν πόλις ἐρήμη, μεγάλη	hi havia una ciutat deserta (erma, solitària), enorme (molt gran)	S+V+Atr. x2 / verb en passat	0.2
ἐνταῦθ'… ἔμειναν … καὶ ἐπεσιτίσαντο.	allà mateix ... es van quedar (van romandre)... i es van avituallar (proveïr d'aliments)	coordinació frases / verbs en aorist	0.3
ἡμέρας τρεῖς	tres dies / durant tres dies	CCT (duració)	0.2
total parcial			**1.5**
Coherència, redacció, etc., de tot el text en traducció			0.5
TOTAL			**2.0**

23. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

L'autor explica que Ulisses va idear el cavall de fusta i que Epeu el va construir. (Apol·lodor, *Epítome* 5.14a)
Ὀδυσσεὺς ἐπινοεῖ δουρείου ἵππου κατασκευὴν καὶ ὑποτίθεται Ἐπειῷ, ὃς ἦν ἀρχιτέκτων· οὗτος ἀπὸ τῆς Ἴδης ξύλα τεμὼν ἵππον κατασκευάζει κοῖλον ἔνδοθεν.
δουρείου de δούρειος –α –ον = de fusta ὑποτίθεται de ὑποτίθημι = instruir (+dat) Ἐπειῷ de Ἐπειός –οῦ (ὁ)= Epeu Ἴδης de Ἴδη –ης (ἡ) = Ida (nom de muntanya, a prop de Troia) τεμὼν participi aorist temàtic de τέμνω

Ulisses idea la construcció d'un cavall de fusta i instrueix a Epeu, que era arquitecte. Aquest, havent tallat fusta de l'Ida, construeix un cavall buit per dins.

24. PAU 2018 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Hiparc va portar a Atenes el costum de recitar els poemes homèrics a les Panatenees. (Claudi Elià, *Història Variada* 8.2)
Ἵππαρχος, ὁ Πεισιστράτου παῖς πρεσβύτατος, τὰ Ὁμήρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς τοῖς Παναθηναίοις αὐτὰ ᾄδειν.
Ἵππαρχος -ου, ὁ : Hiparc Πεισιστράτου de Πεισίστρατος –ου, ὁ = Pisístrat (tirà d'Atenes) πρεσβύτατος superlatiu de πρέσβυς Ὁμήρου de Ὅμηρος -ου, ὁ = Homer ᾄδειν de ᾄδω = cantar, recitar

Hiparc, el fill més gran de Pisístrat, va introduir, el primer, a Atenes els poemes d'Homer, i va obligar els rapsodes a cantar-los en les Panatenees.

25. PAU 2018 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

1. Traduïu el text següent, on l'autor explica que a Grècia antigament anaven sempre armats a causa de la inseguretat.

(Tucídides 1.6)

πᾶσα γὰρ ἡ Ἑλλὰς ἐσιδηροφόρει διὰ τὰς ἀφράκτους τε οἰκήσεις καὶ οὐκ ἀσφαλεῖς ἐφόδους, καὶ ξυνήθη τὴν δίαιταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο ὥσπερ οἱ βάρβαροι.

Ἑλλάς –άδος, ἡ = Grècia
ξυνήθη de συνήθης –ες = habitual (acusatiu singular, concerta amb τὴν δίαιταν)

Grècia sencera anava armada a causa de residències no protegides i camins no segurs, i feien la seva vida habitual amb armes com els bàrbars.

26. PAU 2017 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent, on l'autor afirma que els avantpassats dels morts van lluitar contra molts bàrbars.

(Lísias *Epitafi* 20-21)

πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμένων ἠργάσαντο, μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν.

οἱ κείμενοι, -ων = els morts, els que jeuen morts
ἡ Ἑλλάς -άδος= Grècia

Moltes gestes belles i admirables van dur a terme els avantpassats dels que jeuen aquí, perquè van exposar-se, sols contra molts milers de bàrbars, en defensa de Grècia.

27. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent.

L'autor esmenta on es troba la ciutat d'Epidamne, qui són els seus veïns i qui la va colonitzar.

(Tucídides 1.24)

Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι ἐς τὸν Ἰόνιον κόλπον· προσοικοῦσι δ' αὐτὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι. ταύτην ἀπῴκισαν μὲν Κερκυραῖοι, ξυνῴκισαν δὲ καὶ Κορινθίων τινες.

Ἐπίδαμνος, -ου = Epidamne
ἐσπλέοντι = εἰσπλέοντι
Ταυλάντιος, -α, -ον = taulanti (poble originari d'Il·líria)
ἀποικέω = colonitzar, fundar.
Κερκυραῖος, -α, -ον = corcirenc (de Corcira)
ξυνῴκισαν de συνοικίζω
Κορίνθιος, -ου = corinti (de Corint)

Epidamne és una ciutat situada a la dreta per a qui entra navegant al golf jònic. Uns bàrbars taulantins en són veïns seus. La fundaren corcirencs però també la poblaren alguns corintis.

TOTAL 3.00

28. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent, on l'autor parla de com es va fortificar Atenes (Tucídides 1.93)

Τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. καὶ δήλη ἡ οἰκοδομία ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο.

δήλη de δῆλος, η, ον = visible, evident
ἔτι καὶ νῦν = fins i tot ara
ἡ σπουδή, ῆς = pressa

D'aquesta manera els atenesos van fortificar la ciutat en poc temps i fins i tot ara és evident que la construcció es va fer amb pressa.

29. PAU 2016 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent, on l'autor explica que els atenesos van vèncer els siracusans. (Tucídides 7.78.3)
Ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ Ἀνάπου ποταμοῦ, ηὗρον ἐπ᾽ αὐτῷ τοὺς Συρακοσίους καὶ συμμάχους, καὶ τρεψάμενοι αὐτοὺς ἐχώρουν εἰς τὸ πρόσθεν.
Ἄναπος, ου (ὁ): Anapos (riu de Sicília) ἐπ᾽ = ἐπί ηὗρον: aorist veu activa de εὑρίσκω τὸ πρόσθεν: adverbi substantivat =”la posició anterior” τρεψάμενοι de τρέπω = derrotar

Quan van arribar al gual del riu Anapos, van trobar-hi els siracusans i els seus aliats, i després de derrotar-los van retirar-se a la posició anterior.

30. PAU 2016 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Traduïu el text següent on l'autor explica que Xerxes, va tornar a anar contra Grècia amb mil dues-centes naus, després de la seva derrota a Marató. (Lísias *Epitafi* 27)
Ξέξμεο ὁ ηῆο Ἀζί αο βαζηιεύο, θαηαθξ νλήζαο κὲλ ηῆο Ἑιιάδν ο, ἀρζόκελνο δὲ ηῇ ζπκ θνξᾷ , ὀμγηδόκελνο δὲ ηνῖο αἰηίνηο, παξαζθε παζ άκελνο δηαθνζίαηο κὲλθαὶ ρηιίαηο λαπᾷλ ἀθίθεην.
παξαζθεπαζ άκελνο de παξαζθεπάδ ω = equipar-se amb (+ dat.) δηαθνζίαηοκὲλ θαὶ ρηιίαηο =mil dues-centes (datiu) λαπζὶλ datiu plural de λαῦο λέω ο = nau ἀθίθε ην aorist de ἀθηθλέ́ν κα η= venir, arribar

Xerxes, el rei d'Àsia, havent menyspreat Grècia, disgustat per la seva sort i enfadat amb els culpables, va arribar després d'equipar-se amb mil dues-centes naus.

31. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Sòcrates diu al seu amic Fedre que al camp no aprèn res, mentre que, a la ciutat, aprèn molt de les persones (Plató, *Fedre* 230d)
φιλομαθὴς γάρ εἰμι, ὦ ἄριστε· τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν μ' ἐθέλει διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι.

Estic desitjós d'aprendre, benvolgut amic. Però els camps i els arbres no poden ensenyar-me res, mentre que els homes de la ciutat sí.

32. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Un pagès a les portes de la mort diu als seus fills que té un tresor a les vinyes. (Isop, *Faules* 42)
ἀνὴρ γεωργὸς μέλλων τελευτᾶν καὶ βουλόμενος τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐμπείρους εἶναι τῆς γεωργίας ἔφη· "τεκνία, ἐν μιᾷ τῶν ἀμπέλων μου θησαυρὸς ἀπόκειται."
μέλλων participi present, nominatiu masculí singular, de μέλλω = "estava a punt de" ἔφη de φημί = "va dir" μιᾷ datiu singular femení de εἷς, μία, ἕν = "una" ἀπόκειται de ἀπόκειμαι

Un pagès, com que estava a punt de morir i volia que els seus fills tinguessin pràctica en la pagesia, va dir: "Fills, en una de les vinyes hi tinc amagat un tresor".

33. PAU 2015 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

L'autor parla de quan Alexandre va atènyer el Danubi i explica que aquest riu és molt gran. (Arrià, *Anàbasi d'Alexandre* 1.3.1)
Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον.
ὁ Ἴστρος -ου = "l'Istre" (nom antic del riu Danubi) ἡ Εὐρώπη -ης = "Europa" ἐπερχόμενον de ἐπέρχομαι = "recórrer"

Després de la batalla Alexandre arriba al riu Istre, que és el més gran dels rius d'Europa i que recórre moltíssima terra.

34. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

L'autor explica que Minos, en el passat, va tenir molt de poder al mar i que va fundar colònies (Tucídides 1.4)
Μίνως γὰρ ναυτικὸν ἐκτήσατο καὶ τῆς νῦν Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἐπὶ πλεῖστον ἐκράτησε καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων ἦρξέ τε καὶ οἰκιστὴς πρῶτος ἐγένετο.
Μίνως = Minos (rei llegendari de Creta) ἐκτήσατο de κτάομαι ἐπὶ πλεῖστον = "en gran mesura", "molt" αἱ Κυκλάδες = "les Cíclades"

Minos, en efecte, va aconseguir tenir una flota i va dominar en gran mesura l'actual mar Hel·lènica, i va senyorejar les illes Cíclades i en va ser el primer colonitzador.

35. PAU 2014 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

La manca d'aigua feia difícil la vigilància de Pilos als atenesos, ja que només hi havia una font. (Tucídides 4.26,2)
ἐπίπονος δ' ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ἡ φυλακὴ σίτου τε ἀπορίᾳ καὶ ὕδατος· οὐ γὰρ ἦν κρήνη ὅτι μὴ μία ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Πύλου καὶ αὕτη οὐ μεγάλη.
ὅτι μὴ = "sinó", "llevat de", "excepte". μία de εἷς, μία, ἕν. Πύλος, -ου = Pilos (port del Peloponès)

La vigilància era penosa per als atenesos a causa de la manca de blat i d'aigua. En efecte, no hi havia sinó una sola font a l'acròpolis de Pilos i aquesta no era gran.

36. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Sòcrates explica que el seu amic Hipòcrates va anar a trobar-lo a casa seva durant la nit. (Plató, *Protàgoras* 310a-b)

Τῆς γὰρ παρελθούσης νυκτός, Ἱπποκράτης, ὁ Ἀπολλοδώρου

υἱός, τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουε, καὶ τῇ φωνῇ μέγα λέγων,

“Ὦ Σώκρατες,” ἔφη, “ἐγρήγορας ἢ καθεύδεις;”

Ἱπποκράτης, -ους, ὁ = Hipòcrates
Ἀπολλόδωρος, -ου, ὁ = Apol·lodor
μέγα (adv.) = fortament, a crits
ἔφη de φημί = “va dir”
ἐγρήγορας : 2a. sg. perfet d’indicatiu de ἐγείρω = “t’has despertat”, “estàs despert”.

En efecte, la nit passada, Hipòcrates, fill d’Apol·lodor, colpejava la porta amb el bastó, i parlant fortament amb la seva veu, va dir: “Sòcrates, estàs despert o dorms?”

37. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

En els darrers moments de la vida de Sòcrates, Critó l’acompanya quan va a rentar-se, i prega als altres que els esperin (Plató, *Fedó* 116a)

ἐκεῖνος [Σωκράτης] μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὡς λουσόμενος,

καὶ ὁ Κρίτων εἵπετο αὐτῷ, ἡμᾶς δ’ ἐκέλευε περιμένειν.

περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι.

ἀνίστατο: de ἀνίστημι = ”es va aixecar per anar”
ὡς : valor final
εἵπετο : de ἕπομαι

Aquell (Sòcrates) es va aixecar per anar cap a un edifici per rentar-se, i Critó el va seguir, però a nosaltres ens va ordenar esperar.
Ens esperàvem, doncs, conversant entre nosaltres.

38. PAU 2013 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Cir anuncia als grecs contra qui serà l'expedició i els demana que informin els soldats. (Xenofont, *Anàbasi* 1.4.11.5)
καὶ Κῦρος μεταπεμψάμενος τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις.
ἔσοιτο : futur d'optatiu d'εἰμί = "serà". Βαβυλῶνα : de Βαβυλών, -ῶνος, ἡ = Babilònia

I Cir després d'haver cridat els generals dels hel·lens, deia que l'expedició seria (serà) contra el gran rei, fins a Babilònia. I ordena que ells diguin aquestes coses als soldats.

39. PAU 2013 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Els lesbis proposen una aliança als lacedemonis i aquests accepten. (Tucídides 3.15)
Τοιαῦτα μὲν οἱ Μυτιληναῖοι εἶπον. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐπειδὴ ἤκουσαν, προσδεξάμενοι τοὺς λόγους, ξυμμάχους τοὺς Λεσβίους ἐποιήσαντο.
Μυτιληναῖοι: de Μυτιληναῖος,-α,-ον = mitilenès, de Mitilene (ciutat de Lesbos) Λακεδαιμόνιοι: deΛακεδαιμόνιος,-α,-ον = lacedemoni προσδεξάμενοι: de προσδέχομαι. Λεσβίους: de Λέσβιος,-α,-ον = lesbi, de Lesbos

Els de Mitilene van dir aquestes coses. Els lacedemonis i els aliats quan les van sentir, després d'acceptar les condicions, van fer els lesbis aliats seus.

40. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Asclepi i Hèracles es barallen i Zeus els diu que parin.
(Llucià, *Diàlegs dels déus* 15)

Παύσασθε, ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι· ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα καὶ ἀλλότρια τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν.

Ἀσκληπιὲ vocatiu d'Ἀσκληπιός = Asclepi
Ἡράκλεις vocatiu de Ἡρακλῆς = Hèracles

Asclepi, Hèracles: pareu de barallar-vos l'un amb l'altre com humans! Ja que això és indigne i impropi del banquet dels déus.

41. PAU 2012 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

En sentir bordar, el narrador tira endavant i troba els gossos. (Dió de Prusa 7.4)
καὶ ἔδοξα ὑλακῆς ἀκοῦσαι κυνῶν ἄνωθεν. (…) προελθὼν δὲ καὶ προβὰς πάνυ χαλεπῶς πρός τι ὑψηλὸν τούς τε κύνας ὁρῶ ἠπορημένους καὶ διαθέοντας.
ἔδοξα : de δοκέω προελθὼν : de προέρχομαι = “seguir endavant” προβὰς : participi aorist (nom. sg. masc.) de προβαίνω = avançar ἠπορημένους : participi perfet, acusatiu plural masculí, de ἀπορέω “estar perplex”

I vaig creure sentir el lladruc dels gossos a dalt... Després de seguir endavant i d’avançar amb molta dificultat cap un lloc elevat, veig els gossos perplexos i corrent d’un lloc cap a l’altre.

42. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Aristòtil, *Constitució dels atenesos* 6,1: Soló, el legislador, va alliberar els atenesos de la tirania i va fer importants reformes.
Κύριος δὲ γενόμενος τῶν πραγμάτων Σόλων τόν τε δῆμον ἠλευθέρωσε καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ εἰς τὸ μέλλον, καὶ νόμους ἔθηκε καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς ἐποίησε.
τῷ παρόντι (τὸ παρόν) = el present τὸ μέλλον = el futur ἔθηκε : aorist de τίθημι χρεῶν (τὰ χρέα) = deutes

Soló havent arribat a ser el cap de la situació va alliberar el poble no solament en el present sinó també per al futur, també va dictar lleis i va abolir els deutes.

43. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Nícies, de bon matí, es posa en marxa, però els enemics l'ataquen per totes bandes. (Tuca dides, 7.84.1)
Νικίας δ' ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο ἦγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν βάλλοντές τε καὶ κατακοντίζοντες.
Συρακόσιοι : de Συρακόσιος,-α,-ον = siracusà, de Siracusa (ciutat de Sicília) προσέκειντο : 3ª plural, imperfet, de πρόσκειμαι = insistir, continuar τὸν αὐτὸν τρόπον = "de la mateixa manera", "amb la mateixa actitud"

Nícies quan es va fer de dia, guiava l'exèrcit. Els siracusans i els aliats continuaven amb la mateixa actitud disparant per tot arreu i matant amb fletxes.

44. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Tucídides 7.72: Els siracusans i els seus aliats, després de vèncer a la batalla naval, tornen cap a casa.
οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπικρατήσαντες τά τε ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο, καὶ ἀποπλεύσαντες πρὸς τὴν πόλιν τροπαῖον ἔστησαν.
Συρακόσιος, -α, -ον = siracusà, de Siracusa ἀνείλοντο : d' ἀναιρέω ἀποπλεύσαντες : d' ἀποπλέω ἔστησαν : aoristo de ἵστημι

Els Siracusans i els seus aliats, després de vèncer, van recollir les restes del naufragi i els cadàvers i, havent tornat cap a la ciutat, van alçar un trofeu.

45. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Tucídides 2.11: Arquidam s'adreça als peloponesis i els diu que són experts en la guerra.
Ἄνδρες Πελοποννήσιοι καὶ σύμμαχοι, οἱ πατέρες ἡμῶν πολλὰς στρατείας καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἔξω ἐποιήσαντο, καὶ ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσίν.

Senyors peloponesis i aliats, els nostres pares van fer moltes campanyes militars tant al mateix Peloponès com fora, i els més vells de nosaltres mateixos no són inexperts en guerres.

46. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Tucídides 6.105: L'estiu del 414 aC els lacedemonis ataquen Argos i els atenesos ajuden els argius.
Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐς τὸ Ἄργος ἐσέβαλον αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδήωσαν, καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν·

Traducció

Cap a la mateixa època d'aquell estiu, tant els mateixos lacedemonis com els seus aliats van atacar Argos i van devastar la major part de la seva terra, i els atenesos van córrer en auxili dels argius amb trenta naus.

47. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Plutarc, *Vida d'Alcibíades*, 1,1-2: Alcibíades va estar sota la tutoria de dos homes importants parents seus i va treure profit de la protecció de Sòcrates.
τοῦ δὲ Ἀλκιβιάδου Περικλῆς καὶ Ἀρίφρων οἱ Ξανθίππου, προσήκοντες κατὰ γένος, ἐπετρόπευον. λέγεται δ'οὐ κακῶς ὅτι τῆς Σωκράτους πρὸς αὐτὸν εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας οὐ μικρὰ ἀπέλαυεν.
ὁ Ἀλκιβιάδης, -ου: Alcibíades ὁ Περικλῆς, -έους: Pèricles ὁ Ἀρίφρων, -ονος: Arifró ὁ Ξάνθιππος, -ου: Xantip ὁ Σωκράτης, -ους: Sòcrates μικρὰ (amb valor adverbial)= poc

Traducció:

Eren tutors d'Alcibíades Pericles i Arifró, els fills de Xantip, parents de sang. Es diu, i no erròniament, que va aprofitar-se no poc del favor i benevolència de Sòcrates vers ell.

48. PAU 2010 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Apol·lodor, *Biblioteca mitològica* III 178: Atena i Posidó ofereixen regals per aconseguir el domini de l'Àtica.
ἦκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικήν, καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ἀπέφηνε θάλασσαν. μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν Ἀθηνᾶ καὶ ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδροσείῳ δείκνυται.
πλήξας, de πλήσσω ἀπέφηνε, aorist de ἀποφαίνω ὁ Πανδρόσειος,-ου = Pandrosi (temple de Pàndrosos) δείκνυται 3a. pers. sg., veu mitjana, de δείκνυμι (=mostrar-se)

Va arribar el primer a l'Àtica Posidó i, havent colpejat amb el trident sobre l'acròpolis va fer sortir el mar. Després d'això va arribar Atena i va plantar una olivera, la qual ara es visible en el Pandrosi.

49. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Xenofont, *Anàbasi* 4, 20-25: L'exèrcit, després d'una dura marxa, ja veu el mar.
Καὶ οἱ στρατιῶται ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ ὄρος τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ. Ἐπεὶ δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ὄρους καὶ κατεῖδον τὴν θάλατταν, κραυγὴ πολλὴ ἐγένετο.

Traducció

I els soldats arriben al turó el cinquè dia. Quan els primers van ser dalt del turó i van veure el mar, es va produir una gran cridòria.

50. PAU 2009 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Arrià, *Anàbasi d'Alexandre* 3.1.2-3: Alexandre és ben rebut per Mazaces a tot arreu
Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου, τήν ἐν Ἰσσῷ μάχην πεπυσμένος, ἐδέχετο ταῖς τε πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον.
ὁ Μαζάκης, -ου = Mazaces (nom d'home) ὁ Πέρσης, -ου = persa ἡ Ισσός,-οῦ = Issos (nom de ciutat) πεπυσμένος: nom. sg. masc. participi perfet de πυνθάνομαι = "assabentat de"

Traducció

El persa Mazaces, que era sàtrapa d'Egipte, assabentat de la batalla d'Issos, va rebre amistosament Alexandre a les ciutats i al camp.

51. PAU 2009 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Llucià, *Icaromenip* 13: Empèdocles explica com ha anat a parar a la lluna.
[ὁ φυσικὸς οὗτός εἰμι Ἐμπεδοκλῆς·] [(ἐπεὶ γὰρ ἐς τοὺς κρατῆρας ἐμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον), ὁ καπνός με ἀπὸ τῆς Αἴτνης δεῦρο ἀνήγαγε], καὶ [νῦν ἐν τῇ σελήνῃ κατοικῶ.]
Ἐμπεδοκλῆς = Empèdocles ὁ κρατῆρ,-ῆρος = cràter (d'un volcà) ἡ Αἴτνη,-ης = Etna (volcà de Sicília) ἀνήγαγε : aorist de ἀνάγω (3ª sg.)

Traducció

Sóc Empèdocles, el famós físic. Quan, transportant-me a mi mateix als cràters, m'hi vaig llençar, el fum em va dur des de l'Etna aquí, i ara habito a la lluna.

52. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Tucídides II 66: Expedició contra Zacint durant la guerra del Peloponès
Οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑκατὸν εἰς Ζάκυνθον τὴν νῆσον, ἣ κεῖται ἀντιπέρας Ἤλιδος.

Traducció

Els lacedemonis i els seus aliats aquell mateix estiu van fer una expedició amb cent naus contra la illa de Zacint, que es troba davant de l'Èlida.

53. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica*, 11.10.4: Els perses temen el coratge dels grecs però aconsegueixen derrotar-los.
οἱ μὲν Πέρσαι θεωροῦντες ὀλίγους ὄντας τοὺς Ἕλληνας, κατεφρόνησαν αὐτῶν· καὶ φοβούμενοι τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, πανταχόθεν τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες ἅπαντας ἀπέκτειναν.

Traducció

Els perses, en veure que els grecs eren pocs, els van menysprear. I com que temien el seu valor, llençant-los fletxes i disparant-los de tot arreu els van matar tots.

54. PAU 2008 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

1. Exercici de traducció **[3 punts]**

Tucídides II 66,6: Després d'una expedició naval els lacedemonis es retiren.
[Ἐπέπλεον δὲ Λακεδαιμονίων χίλιοι ὁπλῖται καὶ Κνῆμος Σπαρτιάτης ναύαρχος]· [ἀποβάντες δὲ εἰς τὴν γῆν ἐδήωσαν τὰ πολλὰ·] καὶ [ἀπέπλευσαν ἐπ' οἴκου.]
Κνῆμος, -ου (ὁ): Cnemos Σπαρτιάτης, -ου (ὁ): espartiata, espartà

Traducció

Van navegar mil hoplites dels lacedemonis i el navarc espartà Cnemos; en baixar a terra van devastar la majoria de coses i van tornar cap a casa.

55. PAU 2007 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]
Plató, Fedre 227a. Fedre explica a Sòcrates que va a passejar pels camins fora ciutat, segons li ha aconsellat un company.

πορεύομαι δὲ πρὸς περίπατον ἔξω τείχους· συχνὸν γὰρ ἐκεῖ διέτριψα χρόνον καθήμενος ἐξ ἑωθινοῦ. τῷ δὲ σῷ καὶ ἐμῷ ἑταίρῳ πειθόμενος κατὰ τὰς ὁδοὺς ποιοῦμαι τοὺς περιπάτους.

διατρίβω = romandre
καθήμενος de κάθημαι
πείθομαι (+dat.) = obeir

Traducció
Vaig a passeig fora les muralles; car he romàs molt temps allà, assegut des del matí. Obeint al teu amic i meu faig els passeigs pels camins.

56. PAU 2007 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]
Llucià, Relats verídics 1.10: Descobriment d'una terra estranya.

Cap al migdia ja no es veia l'illa però tot d'una, al voltant de la nau, es va formar una gran fumera, que la va aixecar en l'aire uns tres-cents estadis, i ja no tocava el mar sinó que el vent bufava contra les veles i l'arrossegava, suspesa en el cel, tot inflant-li la lona. Ἑπτὰ δὲ ἡμέρας καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι καθάπερ νῆσον, λαμπρὰν καὶ σφαιροειδῆ καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην· ens hi vàrem acostar, vam tirar l'àncora i vam baixar del vaixell; mentre l'exploràvem vam descobrir que l'indret estava habitat i conreat.

ἀεροδρομέω-ῶ : córrer a través de l'aire
καθοράω-ῶ : veure (des de dalt)

Traducció

Després de córrer a través de l'aire durant set dies i les mateixes nits, al vuitè veiem des de dalt una terra gran al cel, com una illa, brillant i esfèrica, i il·luminada per una gran llum.

57. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]

Plutarc, Vida de Pèricles 3.1. L'autor explica qui van ser els pares i l'avi de Pèricles i les importants gestes polítiques d'aquest.

Ξάνθιππος γὰρ ὁ νικήσας ἐν Μυκάλῃ τοὺς βασιλέως στρατηγούς ἔγημεν Ἀγαρίστην Κλεισθένους ἔγγονον, ὃς ἐξήλασε Πεισιστρατίδας καὶ κατέλυσε τὴν τυραννίδα γενναίως καὶ νόμους ἔθετο καὶ πολιτείαν.

ἔθετο: 3a del singular de l'aorist de τίθημι
ὁ Ξάνθιππος, -ου = Xàntip
ἡ Μυκάλη, -ης = Micale
ἡ Ἀγαρίστη, -ης = Agarista
ὁ Κλεισθένης, -ους = Clístenes
οἱ Πεισιστρατίδαι, -ῶν = Pisistràtides

Traducció

Xàntip, el que va vèncer a Mícale els generals del rei, va prendre per esposa Agarista, néta de Clístenes, el qual va expulsar els Pisistràtides, va abolir la tirania noblement, i va establir lleis i una constitució.

58. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]
Plutarc, Vida d'Alexandre 29.1: Alexandre organitza festes i concursos a Fenícia.

[ὁ Ἀλέξανδρος] εἰς δὲ Φοινίκην ἐπανελθὼν ἐξ Αἰγύπτου, θυσίας τοῖς θεοῖς καὶ πομπὰς ἐπετέλει καὶ χορῶν καὶ τραγικῶν ἀγῶνας, οὐ μόνον ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἁμίλλαις λαμπροὺς γενομένους. Car els reis de Xipre eren els patrocinadors, com a Atenes eren triats els patrocinadors per sorteig entre les tribus, i rivalitzaven els uns amb els altres amb una ostentació impressionant.

ἡ Φοινίκη –ης : Fenícia
ἐπανελθών del verb ἐπανέρχομαι

Traducció

Alexandre, quan va tornar a Fenícia des d'Egipte, va realitzar sacrificis als déus i processons, i també concursos de cors i de tragèdies, que van ser brillants no només per l'aparat, sinó també per la competència.

59. PAU 2006 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]

Apol·lodor, Biblioteca 3.13,6: Aquil·les i els seus pares.
Més tard, Peleu es va casar amb Tetis, filla de Nereu… Ὡς δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως τῆς νυκτὸς ἔφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν, μεθ'ἡμέραν δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. Però Peleu, que l'estava vigilant, es va posar a cridar. Llavors Tetis, en veure que no podia executar el seu projecte, va abandonar el fill encara molt petit, i se'n tornà amb les Nereides. Peleu va dur el nen amb Quiró, que el va acollir i el va criar amb entranyes de lleó i porcs senglars, i amb medul·les d'ossos.

ἡ Θέτις Θέτιδος : Tetis
ὁ Πηλεύς Πηλέως : Peleu

Traducció

Quan Tetis va parir un nadó de Peleu, com que volia fer-lo immortal, d'amagat de Peleu, de nit, va destruir el que hi havia en ell de mortal, i l'endemà el va banyar amb ambrosia.

60. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

1. Exercici de traducció [3 punts]

Lísias, Olímpic 1.2: Significat dels Jocs Olímpics.
Per molts altres esplèndids fets cal recordar Hèracles, senyors, i també perquè va ser el primer a convocar aquesta competició gràcies a la seva benvolença amb Grècia. Car fins aquell temps les ciutats estaven enfrontades les unes amb les altres; ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσεν, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν δὲ πλούτου, γνώμης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς Ἑλλάδος, per tal que, per tots aquest motius, ens reuníssim al mateix lloc… Ja que va pensar que la reunió en aquest lloc esdevindria per als grecs el principi de la seva amistat recíproca.

ἐν τῷ καλλίστῳ = en el lloc més bonic

Traducció

Quan aquell va acabar amb els tirans i va aturar els que eren insolents, va instituir una competició de cossos, ambició de riquesa, i demostració d'intel·ligència en el lloc més bell de Grècia.

61. PAU 2005 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

1.
Alexandre es posava en perills exercitant-se per al valor. En canvi els amics, que a causa de la riquesa i la pompa, ja volien viure còmodament i no fer res, entorpien els viatges i les expedicions.

62. PAU 2005 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

1.
Alexandre es posava en perills exercitant-se per al valor. En canvi els amics, que a causa de la riquesa i la pompa, ja volien viure còmodament i no fer res, entorpien els viatges i les expedicions.

63. PAU 2005 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

1.
La vigilància era difícil per als atenesos a causa de l'escassetat de blat i d'aigua, ja que en aquella acròpolis de Pilos no hi havia font, llevat d'una i aquesta no era gran.

64. PAU 2005 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

1.
La vigilància era difícil per als atenesos a causa de l'escassetat de blat i d'aigua, ja que en aquella acròpolis de Pilos no hi havia font, llevat d'una i aquesta no era gran.

65. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

1.
Tant un home, com una dona, un discurs, una obra, una ciutat o un fet, el que és digne d'elogi cal honorar-lo amb un elogi, i al que és indigne, imposar-li un blasme.

66. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

1.
Tant un home, com una dona, un discurs, una obra, una ciutat o un fet, el que és digne d'elogi cal honorar-lo amb un elogi, i al que és indigne, imposar-li un blasme.

67. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1.
Més enllà del riu Èufrates, cap als llocs deserts, hi havia una ciutat pròspera i gran, de nom Carmanda. Els soldats hi compraven el necessari.

68. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1.
Més enllà del riu Èufrates, cap als llocs deserts, hi havia una ciutat pròspera i gran, de nom Carmanda. Els soldats hi compraven el necessari.

69. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1.
Els atenesos, després de sentir-lo, es van convèncer i van emportar-se dels camps fills, dones i la resta d'utensilis que feien servir a casa.

70. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1.
Els atenesos, després de sentir-lo, es van convèncer i van emportar-se dels camps fills, dones i la resta d'utensilis que feien servir a casa.

71. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1.
El mateix dia Clearc, després d'anar al pas del riu i allà examinar amb atenció l'àgora, torna a cavall a la seva tenda a través del campament de Menó.

72. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1.
El mateix dia Clearc, després d'anar al pas del riu i allà examinar amb atenció l'àgora, torna a cavall a la seva tenda a través del campament de Menó.

73. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

~~SÈRIE 3~~
Opció A

1. Traduïu el text següent, on l'autor diu que, quan els prítans fan la crida, els ciutadans van cap a l'assemblea (Demòstenes, Sobre la corona 169) [3 punts]

   Els prítans convocaven l'assemblea a la sala del consell, i vosaltres anàveu a l'assemblea, i tot el poble seia dalt.

74. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Traduïu el text següent, on l'autor diu que, quan els prítans fan la crida, els ciutadans van cap a l'assemblea (Demòstenes, Sobre la corona 169) [3 punts]

   Els prítans convocaven l'assemblea a la sala del consell, i vosaltres anàveu a l'assemblea, i tot el poble seia dalt.

75. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1. Traduïu el text següent, on Sòcrates s'expressa desfavorablement del seu acusador i de l'acusació que pesa sobre ell mateix. (Plató, Defensa de Sòcrates 26e) [3 punts]

   A mi em sembla, ciutadans d'Atenes, que aquest és del tot insolent i desenfrenat, i que maldestrament ha presentat aquesta acusació amb una certa insolència, desmesura i temeritat pròpia de la seva joventut.

76. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Traduïu el text següent, on Sòcrates s'expressa desfavorablement del seu acusador i de l'acusació que pesa sobre ell mateix. (Plató, Defensa de Sòcrates 26e) [3 punts]

   A mi em sembla, ciutadans d'Atenes, que aquest és del tot insolent i desenfrenat, i que maldestrament ha presentat aquesta acusació amb una certa insolència, desmesura i temeritat pròpia de la seva joventut.

77. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1. Traduïu el text següent, on l'autor diu que els atenesos van tornar a casa i creien que la guerra s'havia acabat (Xenofont, Hel.lèniques 2.2.23) [3 punts]

   Lisandre navegava cap al Pireu i els desterrats destruïen les muralles amb gran afany, perquè creien que aquell dia començava la llibertat per a Grècia.

78. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Traduïu el text següent, on l'autor diu que els atenesos van tornar a casa i creien que la guerra s'havia acabat (Xenofont, Hel.lèniques 2.2.23) [3 punts]

   Lisandre navegava cap al Pireu i els desterrats destruïen les muralles amb gran afany, perquè creien que aquell dia començava la llibertat per a Grècia.

79. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

SÈRIE 1 **Opció A**

1. Traduïu el següent text on s'explica com Aquil·les fou criat pel centaure Quiró (Apol·lodor, Biblioteca 3.13,6) [3 punts]

Peleu va dur el seu fill a Quiró. Aquest, agafant-lo, el va criar amb entranyes de lleons i de porcs senglars, i amb medul·la d'ossos, i el va anomenar Aquil·les.

80. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

SÈRIE 1 **Opció B**

1. Traduïu el següent text on s'explica com Aquil·les fou criat pel centaure Quiró (Apol·lodor, Biblioteca 3.13,6) [3 punts]

Peleu va dur el seu fill a Quiró. Aquest, agafant-lo, el va criar amb entranyes de lleons i de porcs senglars, i amb medul·la d'ossos, i el va anomenar Aquil·les.

81. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

82. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

83. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1.Traduïu el següent text on l'autor diu que els grecs antigament, com els bàrbars, es dedicaven a la pirateria.(Tucídides 1.5)

Car en l'antigor els grecs i dels bàrbars els qui a terra ferma vivien a la vora del mar i tots els qui habitaven illes es varen dedicar a la pirateria.

84. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1.Traduïu el següent text on l'autor diu que els grecs antigament, com els bàrbars, sortien a la mar i es dedicaven a la pirateria.(Tucídides 1.5)

Car en l'antigor els grecs i dels bàrbars els qui a terra ferma vivien a la vora del mar i tots els qui habitaven illes es varen dedicar a la pirateria.

85. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1. Traduïu el text següent, on l'autor explica com va ser reconstruïda la ciutat d'Atenes (Tucídides I, 93) [3 punts]
Τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. καὶ δήλη ἡ οἰκοδομία ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδῆν ἐγένετο.

D'aquesta manera els atenesos van emmurallar la ciutat en poc temps i la construcció és encara també ara visible ja que es realitzà amb cura.

86. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Traduïu el text següent, on l'autor explica com va ser reconstruïda la ciutat d'Atenes (Tucídides I, 93) [3 punts]
Τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. καὶ δήλη ἡ οἰκοδομία ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδῆν ἐγένετο.

D'aquesta manera els atenesos van emmurallar la ciutat en poc temps i la construcció és encara també ara visible ja que es realitzà amb cura.

87. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1. Traduïu el text següent on es diu que Èdip, després de resoldre l'enigma de l'Esfinx, aconsegueix el regne de Tebes i es casa amb la seva mare. (Apol.lodor, Biblioteca III 5,8) [3 punts]
Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς.
ἔγημεν· aorist de γαμέω

Però Èdip, en sentir-lo, va resoldre l'enigma, el de l'Esfinx, va obtenir el regne, es casà amb la seva mare sense saber-ho, i va tenir fills d'ella.

88. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. Traduïu el text següent on es diu que Èdip, després de resoldre l'enigma de l'Esfinx, aconsegueix el regne de Tebes i es casa amb la seva mare. (Apol.lodor, Biblioteca III 5,8) [3 punts]
Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς.
ἔγημεν· aorist de γαμέω

Però Èdip, en sentir-lo, va resoldre l'enigma, el de l'Esfinx, va obtenir el regne, es casà amb la seva mare sense saber-ho, i va tenir fills d'ella.

89. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Opció A

1. Traduïu el text següent, on el guardià de la presó on és Sòcrates li diu que no ha conegut cap home com ell (Plató, Fedó 116 b) [3 punts]
σὲ δὲ ἐγὼ ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων.

Però jo en aquest temps he conegut que tu ets l'home més noble, més bondadós i el millor dels qui alguna vegada han arribat fins aquí.

90. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Traduïu el text següent, on el guardià de la presó on és Sòcrates li diu que no ha conegut cap home com ell (Plató, Fedó 116 b) [3 punts]
σὲ δὲ ἐγὼ ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων.

Però jo en aquest temps he conegut que tu ets l'home més noble, més bondadós i el millor dels qui alguna vegada han arribat fins aquí.

91. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

92. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

93. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 1 (Opció A)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

94. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 1 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

95. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

SÈRIE 1 **GREC** **Opció A**

1. Tradueix el següent text on es diu que Creont va impedir que els argius enterressin els morts (Apol.lodor, Biblioteca III 7.1) [3 punts]

Creont, després d'aconseguir el regne dels tebans, va deixar els cadàvers dels argius sense sepultura; i, havent pregonat que ningú no els enterrés, hi va posar vigilants.

96. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

SÈRIE 1 **GREC** **Opció B**

1. Tradueix el següent text on es diu que Creont va impedir que els argius enterressin els morts (Apol.lodor, Biblioteca III 7.1) [3 punts]

Creont, després d'aconseguir el regne dels tebans, va deixar els cadàvers dels argius sense sepultura; i, havent pregonat que ningú no els enterrés, hi va posar vigilants.

97. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

98. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.